

VERKIEZINGSPROGRAMMA

WESTERWOLDE

GROEN LINKS

Westerwolde Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

1 VERKIEZINGSPROGRAMMA GROENLINKS WESTERWOLDE 2018 - 2022

We zijn er klaar voor!

GroenLinks Westerwolde is klaar om deel uit te gaan maken van het bestuur van de nieuwe gemeente Westerwolde, die per 1 januari 2018 ontstaat uit samenvoeging van Vlagtwedde en Bellingwedde. De afdelingen GroenLinks van de twee gemeenten zijn opgegaan in één nieuwe, enthousiaste afdeling. We zijn trots op onze kandidaat raadsleden die namens u straks zitting gaan nemen in de gemeenteraad.

In ons verkiezingsprogramma vertellen we hoe wij als GroenLinks onze gemeente zien. Wij zien een mooie toekomst voor Westerwolde. Daar willen we samen met anderen de schouders onder zetten. Wij zien een Westerwolde waar het goed wonen en werken is, waar we elkaar helpen en verschillen willen overbruggen. Waar we problemen oplossen door met elkaar in gesprek te gaan.

GroenLinks staat voor verandering, voor een andere manier van politiek bedrijven. Waarin niet de winst op korte termijn, maar ons gemeenschappelijke belang op de lange termijn centraal staat. GroenLinks staat voor eerlijk delen, voor verbinding tussen mensen en vertrouwen in elkaar.

SOCIALE GEMEENTE

GroenLinks wil dat iedereen in onze gemeente een fatsoenlijk bestaan kan opbouwen. Iedereen moet kunnen meedoen, via een betaalde baan, vrijwilligerswerk of op school. Als het mensen zelf niet lukt om een baan te vinden, dan willen wij dat de gemeente helpt. Als je je baan verliest of ziek wordt, moet er een goed sociaal vangnet zijn; de gemeente mag mensen nooit in de steek laten. GroenLinks vindt ook dat ieder kind een goede start en een eerlijke kans verdient. Om goed te kunnen leren op school en om te ontdekken wat zijn of haar dromen zijn. En in de zorg moeten niet de regels centraal staan, maar de aandacht voor de mens.

GROENE GEMEENTE

GroenLinks wil dat onze kinderen kunnen opgroeien in een groene en gezonde omgeving, dat kinderen veilig en zorgeloos buiten kunnen spelen en schone lucht kunnen inademen. Daarom kiest GroenLinks voor schoon vervoer, gezonde buitenruimte en groene energie-oplossingen.

OPEN GEMEENTE

GroenLinks heeft vertrouwen in mensen. Wij geloven dat ieder mens zelf wat van zijn of haar leven wil maken en zelf wil bijdragen aan de eigen omgeving. Daarom geven wij ruimte aan burgers die hun omgeving groener, mooier of schoner willen maken. Daarom geven wij ons vertrouwen aan docenten, verpleegkundigen en andere professionals die mensen verder willen helpen. En daarom geven wij ruimte aan de

2

.
. .
.

.

.

.

GROEN LINKS

Westerwolde Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

wensen en mogelijkheden van mensen. GroenLinks vindt het een vanzelfsprekende maatschappelijke verantwoordelijkheid, dat wij onderdak bieden aan mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld.

2 WE GAAN VOOR GROEN EN DUURZAAM

Vergroening en verduurzaming van onze samenleving is voor GroenLinks van groot belang. Dit betekent niet dat we vooral problemen zien, we zien juist veel kansen om positieve veranderingen door te voeren. Veranderingen die zullen leiden tot een betere woon- en leefomgeving en tot meer werkgelegenheid. Veranderingen voor een leefbaar, mensvriendelijk en economisch florerend Westerwolde, waar het nu en in de toekomst goed leven is.

GroenLinks wil investeren in groene oplossingen en groene banen. Op al heel wat daken in onze gemeente zien we zonnepanelen en we zien inwoners energiebesparende maatregelen nemen. Dat juichen wij natuurlijk toe!

Groen is voor GroenLinks ook behoud van onze natuur, onze landschappen, onze rust en ruimte. We zijn dan ook voor een verdere versterking van de natuur in Westerwolde. Met een goed landschapsplan en het Bestemmingsplan Buitengebied kan aangegeven worden wat wel en niet kan en mag. GroenLinks wil daarin heldere keuzes terugzien en grenzen duidelijk aangeven.

GroenLinks wil geen megastallen, geen agrarische bouwblokken bundelen, maar duurzame en innovatieve ontwikkelingen in de landbouw en veeteelt stimuleren. Ontwikkelingen, die positief zijn voor de gezondheid, diervriendelijkheid en het milieu. En voor het gas dat uit de grond gehaald is, willen we geen CO2 of kernafval terug!

De speerpunten van GroenLinks op het gebied van Groen en Duurzaam zijn:

Zuinig zijn op de natuur en het landschap in onze gemeente. We willen dat in het Bestemmingsplan Buitengebied de natuurgebieden duidelijk vastgelegd zien op basis van een landschapsplan.

Het Natuurnetwerk Nederland versterken. In het natuurnetwerk mogen alleen onder strikte voorwaarden activiteiten plaatsvinden, die passen binnen de doelstellingen van het natuurnetwerk.

-Geen megastallen. Agrarische bouwblokken bedragen maximaal 1 hectare. Dieren moeten naar buiten kunnen en zich vrij kunnen bewegen.

Uitgangspunt bij de landbouw is grondgebondenheid, lokaal produceren en het stimuleren van natuur-inclusieve landbouw.

Innovatieve en duurzame ontwikkelingen in de landbouw en veeteelt gaan we stimuleren. Bestaande (intensieve) veehouderij mag alleen uitbreiden, indien er sprake is van een overstap naar volledig biologische bedrijfsvoering.

Landbouwbedrijven in de woonkernen de mogelijkheid bieden om naar het buitengebied te verplaatsen. Deze gebieden vastleggen in Bestemmingsplan Buitengebied.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

GROEN LINKS

Westerwolde Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

GroenLinks wil dat er strikt wordt gehandhaafd ten aanzien van milieuovertredingen en het ongeoorloofd gebruik van de openbare ruimte.

De gemeente biedt goede mogelijkheden tot het aanbieden van (grof) afval. De afvalbrengrstations

in de gemeente in worden gratis toegankelijk voor inwoners van de gemeente Westerwolde. Voor een betere bewustwording wordt gestreefd naar het zoveel mogelijk gescheiden inzamelen van afval. Het inzamelen van oud papier door verenigingen wordt gestimuleerd. Groenlinks is voorstander van het principe de vervuiler betaald.

GroenLinks is voorstander van het opwekken van duurzame energie. Daar waar mogelijk zal de gemeente Westerwolde overgaan op duurzame energiebronnen. De gemeente stimuleert het opwekken van duurzame energie uit zon, wind en andere bronnen. Overlast voor inwoners moet hierbij zoveel mogelijk worden voorkomen.

De gemeente stimuleert en faciliteert het oprichten van lokale energiecorporaties.

De gemeente Westerwolde zal geen medewerking verlenen aan de winning van schaliegas en andere fossiele brandstoffen op of onder haar grondgebied.

In Westerwolde is ruimte voor de ontwikkeling van Zonneparken, daar waar deze passen in het landschap en geen schade toebrengen aan de natuur, Bewoners die hinder ondervinden van de ontwikkeling van zonneparken dienen te worden gecompenseerd.

Westerwolde is landschappelijk gezien minder geschikt voor de realisatie van grootschalige windmolenparken. GroenLinks is geen tegenstander van windenergie en zal mogelijke initiatieven toetsen op haalbaarheid, waarbij behoud van het landschap en de toeristische waarden van groot belang zijn.

De gemeente stimuleert het gebruik van volkstuinen en geeft hierbij een handreiking voor biologisch tuinieren. Initiatieven hiertoe van inwoners worden actief ondersteund.

De gemeente geeft het goede voorbeeld en gebruikt duurzame en milieuvriendelijke

producten. Ook bij officiële gelegenheden gebruikt de gemeente zoveel mogelijk, gezonde, biologische en streekproducten.

Realiseren in samenwerking met het bedrijfsleven van oplaadpunten voor elektrische auto's en fietsen door de hele gemeente.

Beschermen van dieren(rechten); dit betekent o.a. geen plezierjacht in onze gemeente.

GroenLinks is voor een goed bermen plan inclusief bijbehorend terughoudend maaibeeld, rekening houdend met flora en fauna. Maaisel wordt afgevoerd en eventueel gebruikt voor opwekken van biogas.

Vuurwerkoverlast wordt nadrukkelijk bestreden. GroenLinks wil vuurwerkoverlast zoveel mogelijk beperken vanwege de schade voor mens, dier en milieu.

Het beleid m.b.t. duurzame energiezuinige straatverlichting wordt gecontinueerd.

Groenlinks is voorstander van het gebruik van milieuvriendelijke bestrijdingsmiddelen.

Gemeentelijke beleidsnota's en voorstellen worden voorzien van een milieu- en duurzaamheidparagraaf waarin de milieueffecten van de voorgenomen maatregelen

4

- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .

GROEN LINKS

Westerwolde Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

ZIJn opgenomen.

GroenLinks wil toeristen naar Westerwolde trekken die natuur, landschap, rust en ruimte waarderen en koesteren. Voor deze toeristen, maar ook voor onze eigen inwoners willen we goed onderhouden wandelpaden, fietspaden en voldoende zitplaatsen om uit te rusten. We stimuleren de wandelaars en fietsers om, als er geen afvalbak is, het afval mee te nemen.

3 SOCIAAL INVESTEREN IN EEN GROENE EN DUURZAME GEMEENTE!

GroenLinks wil investeren in een groene en duurzame gemeente, in het slimmer en efficiënter organiseren van de zorg en in het behoud en verbeteren van voorzieningen. Daar is geld voor nodig. Ook als de gemeente te maken krijgt met dalende inkomsten betekent dat voor GroenLinks niet dat de burger de tekorten vanzelfsprekend moet aanvullen. Ook zonder de burger te raken willen we onze doelen realiseren.

GroenLinks denkt daarbij aan:

De openbare verlichting waar dat kan (en niet ongewenst is) een deel van de tijd uitzetten of dimmen; nog beter is de openbare verlichting te verduurzamen door

gebruik van LED.

Het papiergebruik verminderen door bijvoorbeeld selectiever en dubbelzijdig printen, of door nog meer digitaal te werken.

Met het efficiënter inrichten van gemeentelijke processen, het optimaliseren van de bedrijfsvoering, kun je besparen. Uit onderzoek blijkt dat gemeenten die inzetten op permanente verbetering van de bedrijfsvoering structureel veel kunnen besparen met behoud (zelfs verbetering) van de kwaliteit van de dienstverlening.

Energiebesparende maatregelen bij gemeentelijke gebouwen (isolatie, of bijvoorbeeld zonnepanelen) die op termijn besparingen opleveren.

Er zijn voordelen te behalen bij samenvoeging van meerdere voorzieningen: Er kan gekeken worden of ruimte in voorzieningen gedeeld kan worden en welke activiteiten allemaal in het gebouw plaats zouden kunnen vinden. De jaarlijkse inkomsten en uitgaven van de gemeente moeten met elkaar in balans zijn. Als de inkomsten dalen moeten de uitgaven teruggeschroefd worden. Structureel extra verhogen van de gemeentelijke belastingen om de tekorten op te vangen is geen optie voor GroenLinks.

De gemeente besteedt veel geld aan onderhoud van wegen en gebouwen. Er moet gewerkt worden met langjarige onderhoudsplannen om tussentijdse tegenvallers zoveel mogelijk te voorkomen. Eventueel financieel voordeel op het onderhoud moet gereserveerd worden voor toekomstige financiële tegenvallers op dit terrein. Energiebesparende maatregelen bij gemeentelijke gebouwen leiden tot forse kostenreductie.

Samenwerken met andere gemeenten kan ook een flinke besparing opleveren. Grotere projecten kunnen waar mogelijk samen worden opgepakt.

Het inhuren van externe krachten moet zoveel mogelijk worden beperkt en mag

5

.

.

GROEN LINKS

Westerwolde Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

geen structureel karakter krijgen.

De gemeente mag geen risico's lopen met haar financiële middelen. De gemeente belegt niet in aandelen, obligaties en andere risicodragende vermogensproducten.

De gemeentelijke gelden worden zonder risico's beheerd.

De belastingdruk mag als gevolg van de vorming van de gemeente Westerwolde niet toenemen voor de inwoners.

4 ONDERWIJS, SPORT EN CULTUUR IN DE BUURT

Kinderen hebben recht op goed onderwijs en een veilige woon- en leefomgeving. In onze nieuwe gemeente moet een breed aanbod zijn van scholen. Daarnaast dient opvang geregeld te zijn voor jongeren die op ondersteuning behoeven bij deelname aan de maatschappij.

We hebben heel wat te bieden in onze gemeente als het om onderwijs, sport en cultuur gaat. Maar veel verenigingen hebben het niet gemakkelijk: het aantal leden daalt, het is lastig om bestuursleden en vrijwilligers te vinden en met minder inkomsten valt het niet mee om alle activiteiten te bekostigen. Cultuur is financieel vaak het 'ondergeschoven' kindje. Cultuur wordt al snel als 'overbodig' of 'luxe' gezien.

GroenLinks vindt het belangrijk dat elk kind op de basisschool de kans krijgt om aan cultuur 'te snuffelen' en kennis te maken met muziek, theater, dans, fotografie en

beeldende kunst, voorstellingen te bezoeken en verschillende cultuurvormen uit te proberen.

Er zijn de afgelopen jaren minder kinderen geboren in onze gemeente. Dat betekent minder leerlingen voor de peuterspeelzalen, voor de basisscholen en straks ook het voortgezet onderwijs. Voor de leefbaarheid in onze gemeente vindt GroenLinks het belangrijk dat iedereen in de eigen omgeving naar school kan en aan activiteiten zoals sport en cultuur kan deelnemen. Dat betekent ook dat er keuzes gemaakt moeten worden. Met een half team kun je niet sporten, maar door als clubs samen te werken lukt het misschien wel om het team compleet te maken. Hoe ga je om met twee kleine scholen in een dorp? Kunnen we door samenwerking, door slimme oplossingen te bedenken een vereniging, of een voorziening in stand houden? Daar zullen we de komende periode stevig op in moeten zetten.

WIJS ONDERWIJS

GroenLinks het huidige aanbod aan onderwijsvoorzieningen handhaven, daar horen ook de peuterspeelzalen bij. Daar waar scholen teruglopen in leerlingaantal zal de gemeente een actieve rol vervullen bij mogelijke fusies tussen scholen, waarbij het behoud van openbaar toegankelijk onderwijs voorop staat. De gemeente dient een actieve rol te hebben in het bestuur van het openbaar onderwijs.

GroenLinks hecht veel waarde aan het behouden en mogelijk versterken van de scholen voor voortgezet onderwijs in Bellingwolde en Ter Apel.

6

GROEN LINKS

Westerwolde Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

Ieder kind verdient passend onderwijs. Scholen moeten mogelijkheden bieden om binnen de wettelijke kaders in te spelen op de individuele behoeften van kinderen.

Hierbij kijken we niet alleen naar kinderen met leerachterstand, maar ook naar kinderen met meer- en hoogbegaafdheid. Scholen zijn geen leerfabrieken, maar plaatsen waar kinderen zich op hun eigen manier kunnen ontwikkelen.

Daar waar mogelijk worden bij scholen buitenlokalen gesitueerd ten behoeve van het natuuronderwijs en de betrokkenheid bij natuur en landschap.

Voor leerlingen die onderwijs volgen binnen of buiten onze gemeente is een goede en veilige bereikbaarheid per fiets en openbaar vervoer belangrijk.

De gemeente voert actief beleid om ouderen te stimuleren opleidingen te volgen om zo actief te blijven in de samenleving

SPORT EN CULTUUR

Sport- en culturele verenigingen stimuleren en faciliteren om samen te werken en krachten te bundelen, zowel organisatorisch als bij het gebruik van faciliteiten.

GroenLinks vindt kunst en cultuur van grote maatschappelijke waarde, en maakt zich sterk voor een bruisend cultureel klimaat in Westerwolde. De gemeente neemt in haar begroting jaarlijks een apart bedrag op voor cultuur. Op basis van nader vast te stellen criteria en een heldere aanvraagprocedure kunnen culturele initiatieven uit dit budget gedeeltelijk worden gesubsidieerd.

Basisscholen, maar ook buitenschoolse opvang krijgen middelen voor kunst en cultuur aangeboden.

Culturele organisaties en kunstenaars stimuleren tot meer samenwerking en gezamenlijke activiteiten. Elkaars kennis en menskracht benutten.

Geld beschikbaar blijven stellen voor kinderen uit gezinnen met een uitkering, of laag inkomen, zodat zij ook kunnen sporten, een instrument leren bespelen, of deel kunnen nemen aan andere activiteiten.

We willen de sportvoorzieningen inclusief de zwembaden in stand houden, daar waar mogelijk zullen we op zoek gaan naar creatieve vormen van samenwerking.

5 MODERNE SOLIDARITEIT (WERK, INKOMEN, ZORG)

Grote en kleine bedrijven in onze regio hebben het moeilijk. Banen verdwijnen, en het aantal mensen zonder werk blijft hoog in onze regio. Ook is de toekomst van Synergon en Wedeka onzeker.

GroenLinks ziet mogelijkheden om met 'besparen' banen in onze regio te realiseren. Investeer in (groene) energie en energiebesparende maatregelen. Woningen isoleren, of

7
.
.
.
.
.
.
.
.
.
.
.

GROEN LINKS

Westerwolde Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

voorzien van zonnepanelen of andere energiebesparende maatregelen. En dat geldt ook voor bijvoorbeeld scholen en sporthallen. Het levert werk op en scheelt ook nog eens in de portemonnee.

GroenLinks wil zich ook inzetten voor betere en snellere verbindingen (digitaal, openbaar vervoer) binnen onze regio en tussen onze regio en de rest van Nederland.

Hiermee willen we o.a. de mogelijkheden om thuis te kunnen werken verbeteren.

We zien dat grote ICT-bedrijven zich in onze provincie vestigen. Daar moeten we meer en beter gebruik van maken. Juist in onze provincie hebben we nu bijvoorbeeld kansen om voorop te gaan lopen als het gaat om groene, duurzame en innovatieve vormen van energie. Maar dan moeten rijk, provincie en gemeenten ook durven investeren.

WERK DICHTBIJ

Voor het thema werk heeft GroenLinks de volgende speerpunten:

Bij aanbestedingen of opdrachten rekening houden met lokale ondernemers en MKB (bij bijvoorbeeld de gunningcriteria, door werk op te delen etc.)

Kleinschalige bedrijvigheid die past binnen onze gemeente (toerisme, recreatie, kunst, ambacht, cultuur) stimuleren. Daarbij voorrang geven aan duurzame, innovatieve en creatieve ondernemers.

Medewerkers die uitstromen vanuit de sociale werkvoorziening moeten goed begeleid worden naar een nieuwe baan. Met minimaal het behoud van het huidige inkomensniveau.

We werken in de regio samen bij het binnenhalen van nieuwe werkgelegenheid.

Werklocaties moeten goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer.

Samenwerking tussen bedrijven wordt gestimuleerd, bedrijven die elkaar aanvullen (circulaire economie) proberen we met elkaar in contact te brengen.

Op de bestaande bedrijventerreinen is nog voldoende ruimte. er worden geen nieuwe

terreinen ontwikkeld. Nog vrije ruimte op bedrijventerreinen is geschikt voor het (tijdelijk) plaatsen van zonnepanelen.

De gemeente zorgt voor voldoende stageplaatsen en leer-werktrajecten bij de verschillende gemeentelijke afdelingen.

Inwoners en bedrijven die een innovatief, duurzaam project willen starten, worden door de gemeente ondersteund bij het ontwikkelen van de plannen en het zoeken naar financiering.

Vanuit de Sociale Dienst wordt actief contact gezocht en onderhouden met ondernemers in onze gemeente. Alle mogelijkheden voor leerwerktrajecten, stage en werk worden benut. De werkzaamheden zijn nuttig, zinvol, worden goed begeleid en zijn gericht op het vinden van regulier werk.

We willen een actieve lobby voeren om de regelgeving rondom het werken in Duitsland te vereenvoudigen, waardoor er meer mogelijkheden ontstaan voor de inwoners van Westerwolde om in Duitsland te gaan werken.

8

- .
- .
- .
- .
- .
- .

GROEN LINKS

Westerwolde Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

EERLIJK INKOMEN

GroenLinks is van mening dat iedereen die geen inkomen kan ontlenen aan betaalde arbeid recht heeft op een minimum bestaansrecht, waarbij actieve deelname aan de maatschappij voorop staat. Uitgangspunt hierbij moet zijn dat burgers waar mogelijk weer in staat gesteld worden een eigen inkomen te verwerven.

De regels rondom bijstand worden soepel uitgevoerd. Inkomen is belangrijk voor mensen om volwaardig te kunnen deelnemen aan de maatschappij. De gemeente wijst haar inwoners actief op geldende regels en (subsidie)voorzieningen.

Experimenten met vormen van een basisinkomen zullen we ondersteunen.

Werkzoekenden worden actief begeleid naar een baan; Zorgvuldigheid en compassie staan hierbij voorop. Bij de werkervaringsplaatsen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met opleiding, werkervaring en persoonlijke omstandigheden van de cliënten

De gemeente Westerwolde voert een en signalerend en betrokken beleid met betrekking tot schuldhulpverlening

Sociaal beleid van de gemeente wordt voortdurend geëvalueerd onder meer door actief overleg met gebruikers van diverse regelingen.

De voedselbank wordt waar mogelijk (financieel) ondersteund, bij voorkeur in regionaal verband. De gemeente respecteert de privacy van gebruikers van de Voedselbank.

GroenLinks is voorstander van het invoeren van een gemeentelijke minimapas.

BETAALBARE ZORG

GroenLinks wil betaalbare zorg voor iedereen. We willen zorg en hulp dichtbij de inwoners organiseren. We willen het 'noaberschap' versterken. Omkijken naar elkaar,

een oogje in het zeil houden en even kijken bij de buurman of buurvrouw als je het niet vertrouwt. In onze gemeente wordt dat gelukkig door veel inwoners gedaan, of zelfs als vanzelfsprekend beschouwd. Met op tijd signaleren en hulp bieden, kun je al heel wat dure zorg voorkomen.

Als er zorg of hulp nodig is, dan vindt op dorpsniveau overleg plaats tussen de wijkverpleegkundige en de huisarts, maar bijvoorbeeld ook met andere organisaties die iets kunnen of moeten doen, zoals de scholen, peuterspeelzalen, gemeente of de woningcorporaties, zodat snel de goede hulp en zorg geregeld kan worden. Een goed voorbeeld hiervan is Wedde(n) dat het lukt.

Het Westerwolds Zorghuis dient verder uitgerold te worden, voor kleinschalige opvang dichtbij huis, bijvoorbeeld na een ziekenhuisopname of ter ontlasting van een mantelzorger. Hierbij wordt samenwerking gezocht met thuiszorg en andere lokale zorgaanbieders.

Preventie, informeren en het goede voorbeeld geven vindt GroenLinks belangrijk als het om kinderen en jongeren gaat. Vroegtijdig signaleren of het kind zich goed ontwikkelt,

9
.
.
.
.
.
.
.
.
.
.
.
.

GROEN LINKS

Westerwolde Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

ouders en kinderen informeren over de effecten van roken, drank, drugs etc., maar ook waar je hulp en ondersteuning kunt krijgen. Al jong een gezonde leefstijl aanleren vergroot de kans dat je ook op latere leeftijd langer fit en gezond bent.

Als het om zorg gaat heeft GroenLinks de volgende speerpunten.

Huisarts, wijkverpleegkundige, organisaties en instellingen werken nauw samen op wijk- en dorpsniveau en overleggen met elkaar welke zorg/hulp geboden moet worden en hebben een gezamenlijke signaleringsfunctie.

Vanuit het CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin), Huis voor de Sport en andere organisaties worden informatiebijeenkomsten georganiseerd voor jong en oud over onderwerpen als roken, drank, leefstijl.

Het zorgbeleid van de gemeente wordt voortdurend geëvalueerd onder meer door actief overleg met gebruikers van diverse regelingen.

Inwoners kunnen bij de gemeente gemakkelijk informatie verkrijgen over verschillende voorzieningen, waarbij ook duidelijk is of er een eigen bijdrage gevraagd wordt.

Jeugdzorg en onderwijs moeten goed op elkaar aansluiten en regionaal door gemeenten en onderwijs ingevuld worden.

De gemeente heeft veel taken op het gebied van jeugdzorg en ouderen (WMO/AWBZ). Met organisaties binnen onze gemeente wordt gekeken hoe zij (een deel van) deze taken kunnen verzorgen. GroenLinks wil daarvoor o.a. De Steunstees uitbreiden, waarbij dagopvang van ouderen een van de activiteiten is.

De gemeente heeft een actieve rol bij het aanbod van levensloopbestendige woningen.

Ouderen worden actief geworven voor vrijwilligerswerk om de betrokkenheid bij de samenleving zo goed mogelijk te behouden.

De huidige consultatiebureaus blijven gehandhaafd. Groenlinks vindt wenselijk om deze voorzieningen samen te voegen met andere zorgvoorzieningen.

Het lokaal welzijnswerk is belangrijk bij de ondersteuning van kwetsbare burgers en moet daarom worden gekoesterd.

6 DE EMEENTE WESTERWOLDE IS VAN ONS ALLEMAAL

GroenLinks wil werken aan een open en respectvolle samenleving.

In een open samenleving, een open gemeente, kun je zijn wie je bent en zeggen wat je vindt. Dit kan alleen als de democratie goed functioneert, grenzen worden bewaakt en rechten beschermd. Dat krijgen we niet cadeau: het vraagt inzet en een open debat.

Een open gemeente is er voor haar inwoners. De betrokkenheid bij de 'publieke zaak' is meer dan eens in de vier jaar stemmen. Inwoners moeten tijdig kunnen meepraten over beslissingen over hun woonomgeving en dan ook daadwerkelijk invloed hebben. En er moet ook regelmatig terug gekeken worden (evaluatie), zodat beleid bijgesteld kan worden als dat nodig is. Samen met onze inwoners, dorpsraden en verenigingen zoeken

10

GROEN LINKS

Westerwolde Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

we naar de meest geschikte en gemakkelijkste vorm. Daarbij moet altijd helder zijn wie waarvoor verantwoordelijk is.

De gemeente wordt steeds meer een 'faciliterende', dienstverlenende gemeente in plaats van een 'alles zelf uitvoerende gemeente'. De inwoners horen tevreden te zijn over de gemeentelijke dienstverlening. We zetten in op gemak door meer digitaal te doen, maar mensen moeten ook terecht kunnen bij het loket. Daar worden ze op een persoonlijke manier benaderd en geholpen bij het oplossen van hun vragen.

De gemeente staat de komende jaren voor grote opgaven en moet meer taken uitvoeren met minder geld. Ook moeten veel regelingen worden samengevoegd vanuit de voormalige gemeenten Vlagtwedde en Bellingwedde. Om te kunnen blijven zorgen voor een goede dienstverlening aan de bewoners, zal samenwerking met andere gemeenten soms nodig zijn. De inwoners van onze gemeente mogen daar weinig van merken: dienstverlening moet zo dicht mogelijk bij bewoners georganiseerd blijven. Voor GroenLinks staat de menselijke maat voorop.

VLUCHTELINGEN EN INTEGRATIE

GroenLinks wil een realistisch, menselijk en rechtvaardig asielbeleid. Er zijn miljoenen mensen op de vlucht voor oorlog en geweld. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid om mensen, die vluchten voor oorlog, geweld en vervolging bescherming te bieden. In plaats van praten over het sluiten van grenzen moeten we samen onze schouders zetten onder een werkbare oplossing. Dat betekent: zorgvuldige toelatingsprocedures, uitsluitel binnen een redelijke termijn en een fatsoenlijke, menswaardige behandeling voor asielzoekers.

In Westerwolde worden al lange tijd vluchtelingen opgevangen. In Ter Apel staat zelfs de grootste opvanglocatie van Nederland. Voor GroenLinks is het heel normaal, dat wij

onderdak bieden aan mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld. Naast de tijdelijke opvang voor Vluchtelingen staan we in Westerwolde open voor het huisvesten van vluchtelingen met een permanente verblijfsvergunning. Zorgvuldige procedures en goede integratie zijn daarbij nodig.

GroenLinks vindt een goede spreiding van de nieuwkomers over de hele gemeente van groot belang. We willen nieuwkomers zo snel mogelijk laten integreren in onze samenleving en staan open voor de invloeden van andere culturen. Samen geven we kleur aan onze samenleving.

Opvang en goede begeleiding van vluchtelingen is van het grootste belang om de integratie te laten slagen. GroenLinks wil dan ook voldoende middelen inzetten voor (taal)onderwijs, maar ook goede huisvesting en inrichting is van groot belang om het integratieproces succesvol te maken. De gemeente heeft hier naast de landelijke overheid een eigen zelfstandige taak. Onder meer door het instellen van ontmoetingsruimten waar nieuwkomers kennis kunnen maken met de Nederlandse cultuur. Vanuit de gemeente Westerwolde worden geen mensen op straat gezet. Daar

11

.
. .
. .
. .
. .

GROEN LINKS

Westerwolde

maakt GroenLinks zich hard voor.

BURGER EN BESTUUR

Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

GroenLinks vindt het belangrijk de gemeente op een goede manier onderdeel van de regio te laten zijn. De burger dient hierin te worden betrokken. De speerpunten van GroenLinks zijn:

Gemeenten moeten samenwerken, ook na de herindeling. Daar waar samenwerking voordelen biedt voor onze inwoners moeten we dat doen. Voorop staan welzijn en het voorzieningenniveau van onze inwoners. Hierbij geldt dat ook samenwerking over de provinciegrens tot de mogelijkheden moet behoren. Daarnaast zijn goede contacten met de Duitse buurgemeenten belangrijk.

De burger dient vroegtijdig betrokken te worden bij belangrijke beleidsbeslissingen, zoals bij grote ruimtelijke projecten. Inspraak is belangrijk. De gemeente overlegt periodiek met vertegenwoordigers vanuit de bevolking. Uitgangspunt is dat het voor burgers vooraf duidelijk moet zijn op welke wijze de inspraak wordt meegenomen in de besluitvorming.

De gemeente wordt gepromoot als aantrekkelijk woon- en leefgebied, onder andere door deel te nemen aan emigratiebeurzen.

De gemeente heeft een toegankelijk meldpunt voor haar inwoners. Het meldpunt van de gemeente wordt actief ingezet. Overlastmeldingen worden geregistreerd.

De dienstverlening van de gemeente aan de burgers dient op peil te blijven. De gemeente zet daar waar noodzakelijk flexibele vormen van dienstverlening in vanwege de grote afstanden in de gemeente.

7 PRETTIG LEVEN

GroenLinks zet zich in voor de leefbaarheid in onze gemeente. Elk gebied heeft eigen wensen en ideeën, en wil een eigen aanpak. GroenLinks wil zich inzetten om samen met de inwoners, met dorpsraden, verenigingen en organisaties onze voorzieningen en (sport)accommodaties te behouden en te verbeteren.

LEEFBAARHEID

Leefbaarheid betekent: voldoende huurwoningen voor jong en oud. Voor de jongeren: passende woonruimte. Voor de ouderen: woningen die berekend zijn op bewoners die zorg nodig hebben.

Omdat ouderen langer thuis (moeten of willen) blijven wonen, zijn meer 'zorgwoningen' nodig. Dit kunnen nieuwe woningen zijn en bestaande woningen, die verbouwd worden. En hoe zit het met de bereikbaarheid? Kun je gemakkelijk met de rollator of scootmobiel over stoep en straat? Zijn er vervoersmogelijkheden als je nog geen rijbewijs hebt, of niet meer zelf kunt of mag rijden? En de woonomgeving speelt ook een belangrijke rol.

12

- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .

GROEN LINKS

Westerwolde Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

Is er ruimte om te spelen, bewegen, een plek om bijvoorbeeld de hond uit te laten? Kun je nog je eigen tuin onderhouden, kun je als het gesneeuwd heeft zelf nog je paadje en stoep schoonvegen? In heel veel buurten en straten in onze gemeente helpen burens elkaar. Dat stukje 'noaberschap' is van groot belang voor de leefbaarheid in onze gemeente. Dat moeten we zien vast te houden.

Leefbaarheid is ook: een bloeiend verenigingsleven: sport, cultuur en andere mogelijkheden om zelf actief te kunnen zijn, of om deel te kunnen nemen aan verschillende activiteiten. En ook de jongeren mogen hier niet worden vergeten: wat hebben zij nodig om hun omgeving als 'leefbaar'; te ervaren?

WONEN EN WOONOMGEVING

Voldoende en goede spreiding van betaalbare huurwoningen, starterswoningen en zorgwoningen voor jong en oud over de hele gemeente.

Er worden voorlopig geen nieuwe grootschalige woningbouwlocaties ontwikkeld.

Door sloop en renovatie komen voldoende locaties beschikbaar. De nadruk bij bouwaanvragen ligt op het toepassen van duurzame bouwmethodes en energievoorzieningen. De burger krijgt meer vrijheid bij het indienen van bouwvoorstellen. Duurzaam bouwen wordt actief gestimuleerd door de gemeente.

Verbeteren van de woningen door ook de bewoner de mogelijkheid te bieden te investeren in de woning en dit met bijvoorbeeld een lagere woonlasten of energiekosten terug te verdienen.

Voldoende speelmogelijkheden, trapveldjes en ook een natuurlijke speelomgeving. De huidige onderkomens voor de jeugd in onze gemeente dienen minimaal in stand te blijven. De jeugd dient actief betrokken te worden bij het beheer en de exploitatie om zo de professionele krachten in te kunnen zetten voor begeleiding en ondersteuningstaken

Versterken en faciliteren vrijwilligerswerk en het actief werven van vrijwilligers. Er komen leefbaarheidsbudgetten waaruit financiële bijdragen voor burgerinitiatieven worden verstrekt, die de leefbaarheid in een dorp, buurt of straat kunnen versterken.

Groenlinks vindt inzet van de jongerenwerkers belangrijk. Deze uren worden ingezet voor preventie, begeleiding en het organiseren van activiteiten voor de jongeren in onze gemeente.

Verminderen van overlast, zwerfvuil, vernielingen, dealen van drugs etc. door controle, voorlichting en handhaving.

Aanvragen voor activiteiten of evenementen, die overlast kunnen veroorzaken tijdig bij de omwonenden bekend maken. Scherpe controle en handhaving, als regels en afspraken overtreden worden.

GroenLinks is voorstander van snelle openbaar vervoer verbindingen met Stadskanaal, Winschoten, Emmen en Groningen, waaronder ook mogelijke uitbreiding van bestaande spoorverbindingen.

De gemeente zorgt voor goed onderhouden wegen op basis van een goed

13

GROEN LINKS

Westerwolde Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

onderhoudsplan. Bij aanleg, onderhoud en beheer van wegen worden de uitgangspunten van duurzaam veilig gevolgd.

SCHADE EN GASWINNING

Grote delen van onze provincie ondervinden ernstige gevolgen van de winning van aardgas. Schade aan gebouwen, maar ook persoonlijk en psychisch leed. Ook in de gemeente Westerwolde ligt een aantal kleinere gasvelden. Tot op heden is het aantal schademeldingen gelukkig gering. GroenLinks wil geen nieuwe gaswinning in de gemeente Westerwolde. Schade ten gevolge van mijnbouwactiviteiten moet volledig worden gecompenseerd door de veroorzaker. De gemeente zal waar mogelijk bewoners ondersteunen bij het afhandelen van eventuele schade.

8 GASTVRIJE GEMEENTE

Westerwolde is een prachtig gebied om een korte of lange vakantie door te brengen. Maar ook een gebied wat we moeten koesteren met een goed evenwicht tussen economie en ecologie. We hebben aan aantal belangrijke toeristische attracties, zoals het Klooster in Ter Apel, museum Oude Wolden in Bellingwolde, de Burcht in Wedde en de vestingen Bourtange en Oudeschans. Dit alles in een gebied met een prachtige natuur.

TOERISME EN CITTASLOW

De afgelopen jaren is er veel geïnvesteerd in toeristische voorzieningen, waaronder de vaarrecreatie. Omdat het aantal overnachtingen en bezoekers stabiliseert, moet er een actief promotiebeleid worden gevoerd. Ook moet er ruimte zijn voor nieuwe evenementen, mits niet strijdig met bij de uitgangspunten rust en ruimte en passend bij

de locatie waar deze plaatsvinden. Daarnaast is de gemeente Westerwolde een Cittaslow gemeente. Dit betekent dat we wonen, werken en leven op basis van respect voor mens en natuur, kleinschaligheid, lokaal, duurzaam. We zijn trots op ons gebied, onze inwoners en onze natuur en respecteren die. Cittaslow is geen doel op zich, maar een middel om het unieke karakter van Westerwolde onder de aandacht te brengen en kan hierdoor een onderdeel zijn van de toeristische promotie. GroenLinks wil voorkomen dat er meerdere promotiekanalen naast elkaar gaan lopen.

Toerisme is een belangrijke economische pijler in Westerwolde. GroenLinks is van mening dat er nu volop moet worden geïnvesteerd in promotie en minder in het uitbreiden van voorzieningen. Het belangrijkste is nu dat de toerist Westerwolde weet te vinden en hier langere tijd doorbrengt. GroenLinks wil diverse toeristische attracties meer laten samenwerken en gezamenlijke promotiecampagnes opzetten.

Investerings in het toerisme richten zich meer op de promotie van het gebied Westerwolde en de organisatie van beeldbepalende grotere evenementen met een meer dan regionale uitstraling.

14

- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .
- .

GROEN LINKS

Westerwolde Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

Op het gebied van toerisme en Cittaslow heeft GroenLinks de volgende speerpunten:

Wandel- en fietsroutes: zorgen voor kwalitatief goed onderhoud van wandel- en fietspaden met hierbij voldoende rustplaatsen. Daar waar noodzakelijk worden routes met elkaar verbonden. Voor wandelaars en fietsers is het prettig als ook de Bwegen fiets- en wandelvriendelijk gemaakt worden.

De gemeente investeert samen met ondernemers en toeristische organisaties in de promotie van Westerwolde als vakantiegebied voor wandelaars, fietsers en natuurliefhebbers.

In de gemeente komt een netwerk van openbare watertappunten op veelbezochte locaties.

De gemeente voert actief beleid met betrekking tot gemeentelijke monumenten. Er wordt een gemeentelijke monumentenlijst opgesteld.

Eigenaren van monumentale panden worden actief begeleid bij onderhoud en renovatie.

GroenLinks wil particuliere initiatieven ondersteunen om kunstzinnige- en culturele activiteiten (podium) te ontwikkelen.

Cittaslow is een onderdeel van ons dagelijks bestaan en wordt meegenomen in de promotie en organisatie van activiteiten van Westerwolde.

9 EEN VEILIGE GEMEENTE.

Alle inwoners van onze gemeente hebben recht op een veilige woon-, leef-, en werkomgeving. Van burgers wordt verwacht dat zij medeverantwoordelijk zijn, zodat deze in gezamenlijkheid wordt gerealiseerd.

Met betrekking tot veiligheid heeft GroenLinks de volgende speerpunten:

Aanrijtijden van hulpdiensten zijn essentieel, zeker nu ziekenhuiszorg op grotere afstand komt te staan. De bestaande ambulance- en brandweerposten blijven gehandhaafd. Om de aanrijtijden te garanderen wil GroenLinks goede afspraken maken met hulpverleners en indien noodzakelijk een permanente ambulancepost in Vlagtwedde realiseren om de risico's voor inwoners van onze gemeente te beperken. Ook inzet van hulpverlening vanuit onze gemeente naar de Duitse buurgemeenten en omgekeerd zal mogelijk zijn.

Afspraken met horecaondernemers worden strikt nageleefd. Horecaondernemers hebben een actieve rol in het voorkomen van drankmisbruik, in het bijzonder drankmisbruik door jongeren. Voor GroenLinks is 18 jaar de absolute ondergrens voor het gebruik van alcohol in horecagelegenheden en jeugdcentra binnen onze gemeente.

De gemeente voert samen met maatschappelijke organisaties en scholen een actief voorlichtingsbeleid om alcohol- en drugsgebruik onder jongeren tegen te gaan.

GroenLinks staat positief tegenover vervoersmogelijkheden (discobussen) door

15
.
.
.

GROEN LINKS

Westerwolde Verkiezingsprogramma 2018 - 2022

horecaondernemers.

Lokale politiezorg dient toegankelijk te blijven. In de kerndorpen van de gemeente dient de wijkagent zichtbaar aanwezig te zijn. In Ter Apel blijft het politiebureau 24-uur per dag bemand.

De opvang van vluchtelingen brengt in een aantal gevallen extra risico 's met zich mee bijvoorbeeld omdat mensen op oneigenlijke gronden gebruik maken van het asielrecht. GroenLinks pleit dan ook voor een aparte opvang voor mensen uit zogenaamde veilige landen, die we goed begeleiden en voorbereiden op een vertrek vanuit Nederland, waarbij we ons richten op kansen voor deze groep in hun land van herkomst.

Er moet snel en adequaat worden gereageerd op situaties waarbij bewoners te maken krijgen met crimineel of orde verstarend gedrag door groepen zoals hierboven genoemd. Voortdurende evaluatie en terugkoppeling zijn belangrijk, evenals snel ingrijpen als dat noodzakelijk is. Eventuele camerabewaking moet voldoen aan regelgeving en alleen worden toegepast indien echt noodzakelijk.

10 TOT SLOT

Wie voor GroenLinks kiest, kiest voor het verlangen naar een betere wereld. Voor rechtvaardigheid, eerlijk delen en duurzaamheid. Met schone energie en veel groene ruimte. Voor een wereld, die van iedereen is! Open en sociaal. Mensvriendelijk en diervriendelijk. Wie voor GroenLinks kiest, kiest voor een fatsoenlijk bestaan en een

gezonde toekomst voor onze kinderen en kleinkinderen. We delen één wereld, we delen één land, we delen één gemeente, één dorp, één wijk, één straat. Waar het prettig wonen en leven is. Samen, met vertrouwen in elkaar.

**KIES VOOR EEN GROEN EN SOCIAAL WESTERWOLDE
EEN WESTERWOLDE VAN ONS ALLEMAAL
STEM GROENLINKS!**